Bulletin trimestriel juillet - septembre 2006 / *Driemaandelijks tijdschrift juli - september 2006*

Vol. 17 N°3

Musée Juif de Belgique | Joods Museum van België

Fonds Jacob Salik

EXPOSITION
18.10.2006 - 22.03.2007
TENTOONSTELLING

TRAJECTOIRES ET ESPACES JUIFS
JOODSE LEVENSROUTES EN ANKERPLAATSEN

SOMMAIRE — INHOUD

ÉDITORIAL	- 03 -	*EDITORIAAL*
ACQUISITIONS SOUHAITÉES	- 05 -	*TE VERWERVEN AANWINSTEN*
ACTIVITÉS	- 08 -	*ACTIVITEITEN*
ACQUISITIONS	- 09 -	*AANWINSTEN*
ÉVÉNEMENT	- 13 -	*EVENEMENT*
INFORMATIONS PRATIQUES	- 15 -	*PRAKTISCHE INFORMATIE*

ACQUISITIONS SOUHAITÉES

Dans le cadre de l'exposition "175 ans de vie juive en Belgique" qui vient de s'achever, nous avons pu montrer au public deux pièces exceptionnelles provenant de collections privées étrangères. Les collectionneurs conscients de l'intérêt de ces pièces pour notre patrimoine sont prêts néanmoins à nous les céder. Nous faisons ici un appel pressant à des mécènes pour qu'ils nous aident à les acquérir.

Il s'agit pour la première, d'une huile sur toile d'Edouard Brandon intitulé "Prière du matin à la synagogue d'Anvers" peint en 1892. L'intérêt du tableau réside dans le fait qu'il représente la salle de prières de la synagogue de la Paardenmarkt à Anvers qui fut désaffectée en septembre 1893, date de l'inauguration de la première synagogue construite dans la métropole. C'est aussi bien une œuvre artistique par un membre du cercle des impressionnistes qu'un document historique de toute première importance pour l'histoire de la communauté juive anversoise. Enfin, une inscription indique que ce tableau a appartenu à la collection du grand peintre Puvis de Chavanne. Pour toutes ces raisons et parce que la cote de Brandon n'a fait que croître durant ces presque dix dernières années, le prix demandé de 100.000 dollars paraît justifié.

Pour la seconde acquisition, il s'agit d'une paire de *rimonim* (embouts décoratifs de la Torah) en argent réalisé par le grand orfèvre anversois Henri Vlerick vers 1850 vraisemblablement pour l'inauguration de la synagogue de la Paardenmarkt. C'est donc lui aussi un objet historique mais c'est aussi un objet unique car, à notre connaissance, il n'existe ni dans les synagogues étrangères ni dans les collections publiques belges ou étrangères de rimonim, fait par un autre orfèvre belge jusqu'à nos jours.

La Torah est l'objet cultuel et liturgique le plus vénéré. Conservée sous sa forme manuscrite dans la synagogue, enroulée sur deux tiges en bois, elle est parée d'objets richement décorés: mantelet, embouts ou rimonim, tas ou bouclier et le yad ou doigt de lecture. Ils doivent leur existence au besoin d'embellir le rite, selon le précepte du *hiddur mitzva*, c'est-à-dire l'enjolivement du commandement. Lorsque la Torah est extraite de l'arche sainte pour être lue publiquement, elle est d'abord offerte à la vénération de l'assemblée (dix hommes au moins) présente dans la synagogue. Les rimonim sont donc les objets les plus symboliques de sa parure. Il nous semble donc que l'ensemble de ces éléments justifient l'acquisition de ces objets d'orfèvrerie d'une grande rareté et que son prix de dollars 100.000 est justifié.

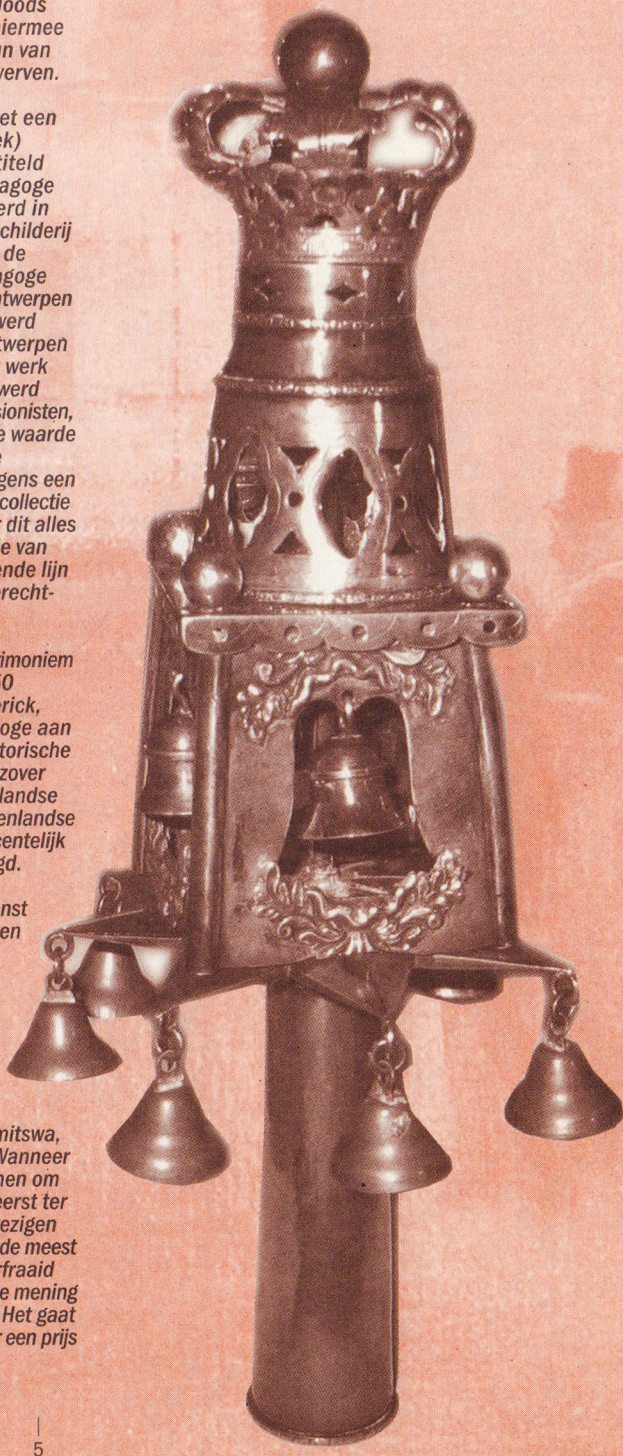
In het kader van de tentoonstelling "175 Jaar Jodendom in België" die zopas haar deuren sloot, kon het museum de bezoekers enkele uitzonderlijke stukken tonen, afkomstig uit buitenlandse privé-collecties. De collectioneurs waaraan zij toebehoren, beseffen hoeveel belang deze stukken voor ons patrimonium vertegenwoordigen en zijn bereid ze aan het Joods Museum van België te verkopen. In verband hiermee doet het JMB een dringend beroep op de steun van mecenassen om deze stukken te kunnen verwerven.

TE VERWERVEN AANWINSTEN

Om te beginnen betreft het een schilderij (olieverf op doek) van Edouard Brandon getiteld "Ochtendgebed in de synagoge van Antwerpen" geschilderd in 1892. Het belang van dit schilderij berust op het feit, dat het de gebedsruimte van de synagoge aan de Paardenmarkt in Antwerpen toont, die vanaf september 1893 niet langer werd gebruikt, omdat in die maand de eerste in Antwerpen nieuw gebouwde synagoge werd ingewijd. Het werk is niet enkel artistiek van belang doordat het werd geschilderd door een lid van de kring van impressionisten, maar is ook een historisch document van grote waarde voor de geschiedenis van de Antwerpse joodse gemeenschap. Nog een interessant detail. Volgens een inscriptie heeft het schilderij toebehoord aan de collectie van de grote schilder Puvis de Chavanne. Door dit alles tesamen, en daarbij het gegeven dat de waarde van Brandons oeuvre sinds tien jaar sterk in stijgende lijn gaat, lijkt de vraagprijs van 100.000 dollar gerechtvaardigd.

Bij de tweede aankoop gaat het om een tweetal rimoniem (siertorentjes van de Tora) in zilver, rond 1850 vervaardigd door de grote edelsmid Henri Vlerick, waarschijnlijk voor de inwijding van de synagoge aan de Paardenmarkt. Ook hier betreft het dus historische objecten, die bovendien uniek zijn. Want voor zover ons bekend zijn er noch in Belgische of buitenlandse synagogen, noch in openbare Belgische of buitenlandse collecties rimoniem aanwezig die vroeger of recentelijk door een Belgisch edelsmid werden vervaardigd.

De Tora wordt het meest aanbeden in de eredienst en de liturgie. De Tora wordt in handge-schreven vorm in de synagoge bewaard, opgerold rond twee houten stokken of 'levensbomen'. De Tora is getooid met rijk versierde voorwerpen: Toramantel of meïl, uiteinden of rimoniem en schild of tas, terwijl bij het lezen van de Tora een versierd leeshandje of jad wordt gebruikt. Al deze voorwerpen zijn een uitvloeisel van het gebod tot verfraaiing van het ritueel, volgens het voorschrift van de sidoer mitswa, dat wil zeggen het verfraaien van het gebod. Wanneer de Tora uit de Arke des Verbonds wordt genomen om in het openbaar te worden gelezen, wordt ze eerst ter verering getoond aan de in de synagoge aanwezigen (ten minste tien mannen). De rimoniem zijn dus de meest symbolische voorwerpen waarmee de Tora verfraaid wordt. Dit alles tesamen rechtvaardigt naar onze mening de aankoop van de rimoniem waarvan sprake. Het gaat om hoogst zeldzaam zilversmeedwerk, waarvoor een prijs van 100.000 dollar gerechtvaardigd is.

ACTIVITÉS
ACTIVITEITEN

LA RESTAURATION DU CIMETIÈRE JUIF DE LA FERTÉ SOUS-JOUARRE

Le hasard fait parfois bien les choses... C'est en 1996 que Philippe Pierret se rend à La Ferté-sous-Jouarre, envoyé alors par son directeur de thèse, Gérard Nahon pour y trouver un sujet de recherche. Il y découvre une synagogue désaffectée, un cimetière à l'abandon, recouvert d'une végétation hostile. Tout en s'inquiétant du sort de celui-ci, il décide pour des raisons pratiques de s'attaquer plutôt au cimetière bruxellois du Dieweg. Les années passent et voilà que l'association *Aktion Sühnezeichen Friedensdienste (ASF)* permet grâce à ces "chantiers d'été" de réveiller un projet qui semblait bel et bien oublié... Une visite l'hiver dernier, à la Mairie de la Ferté a donné lieu à un magnifique projet de restauration d'un patrimoine funéraire juif de France.

C'est donc dans la belle région de la Marne que le groupe de jeunes volontaires de l'association (ASF) a élu cette année domicile, pour une semaine de travaux dans le cimetière juif de la rue de Chamigny. Florian Henz, volontaire ASF attaché au Musée Juif de Belgique (MJB) a réuni autour de lui une dizaine de personnes originaires d'Allemagne et de Pologne dont Klaas Eller, notre ancien ASF et Mattéo Schüerenberg, ancien ASF du Service social pour mener à bien ce projet. La direction technique et scientifique était assurée comme l'été dernier à Arlon, par Olivier Hottois et Philippe Pierret du MJB.

DE RESTAURATIE VAN DE JOODSE BEGRAAFPLAATS VAN LA FERTÉ SOUS-JOUARRE

Het toeval leidt soms tot verrassingen... In 1996 bezocht de huidige JMB-conservator Philippe Pierret op aanraden van zijn promotor Gérard Nahon het Franse stadje la Ferté sous-Jouarre om daar op zoek te gaan naar een onderwerp voor zijn doctoraats-scriptie. Philippe Pierret ontdekte er een niet meer in gebruik zijnde synagoge en een verwaarloosde begraafplaats, overwoekerd met wilde planten. Hoewel Pierret zich ongerust maakte over wat hij daar aantrof, besliste hij toch uit praktische overwegingen om zich eerder met de Brusselse begraafplaats aan de Dieweg bezig te houden. De jaren verstreken,, maar door de "zomerwerven" van de vereniging Aktion Sühnezeichen Friedensdienste (ASF) was het mogelijk om een vrijwel vergeten project nieuw leven in te blazen. Een bezoek afgelopen winter aan het Stadhuis van la Ferté leidde tot een prachtig restauratieproject voor het joodse begraafplaats-patrimonium in Frankrijk.

De jonge ASF-vrijwilligers zijn dit jaar in de fraaie Marnestreek neergestreken en hebben een week lang hard gewerkt op de joodse begraafplaats aan de Chamignystraat. Voor een gedegen aanpak van dit project had Florian Henz, ASF-vrijwilliger bij het Joods Museum van België (JMB), een tiental jonge mensen uit Duitsland en Polen rond zich verenigd, onder wie onze vroegere ASF-medewerker Klaas Eller, alsook Matthéo Shüerenberg, die vroeger als ASF-vrijwilliger bij de 'Service Social' heeft gewerkt. Evenals vorige zomer in Aarlen was de technische en wetenschappelijke leiding in handen van Olivier Hottois en Philippe Pierret van het JMB.

L'accueil exceptionnel de la part des élus de la Mairie de la Ferté sous-Jouarre et de M. Robert Meillet, un des derniers représentants de la communauté juive, a permis, cette année, au groupe de restaurer 60 monuments très endommagés. La générosité financière de la Municipalité mérite d'être largement soulignée (logement, matériel de restauration, gravier et prêt d'un véhicule pour huit personnes pour les activités culturelles).

Fermé pour cause de saturation depuis 1896, le cimetière a beaucoup souffert: nombre de sépultures n'ont pas été retrouvées. Pourtant le site a aujourd'hui repris bonne allure et les travaux d'inventaire monumental et épigraphique viennent apporter quelques compléments d'informations à l'histoire de la communauté juive de la Ferté sous-Jouarre relatée par ailleurs dans un très beau livre de M. Paul Cohen, ancien membre de la communauté juive de la Ferté et parrain du projet avec M. Robert Meillet. Le site du Musée Juif de Belgique dans sa rubrique "missions externes" permet de découvrir tous les travaux réalisés dans le cimetière.

Dankzij het buitengewone onthaal door de gemeenteraad van Ferté sous-Jouarre en door de heer Robert Meillet, een der laatste overgeblevenen van de joodse gemeenschap in die gemeente, kon de groep dit jaar 60 sterk beschadigde monumenten restaureren. De financiële vrijgevigheid van de Gemeente verdient vele woorden van lof (logies, restauratiemateriaal en grint, alsook een minibus voor acht personen die de gemeente aan de groep leende in verband met de culturele activiteiten).

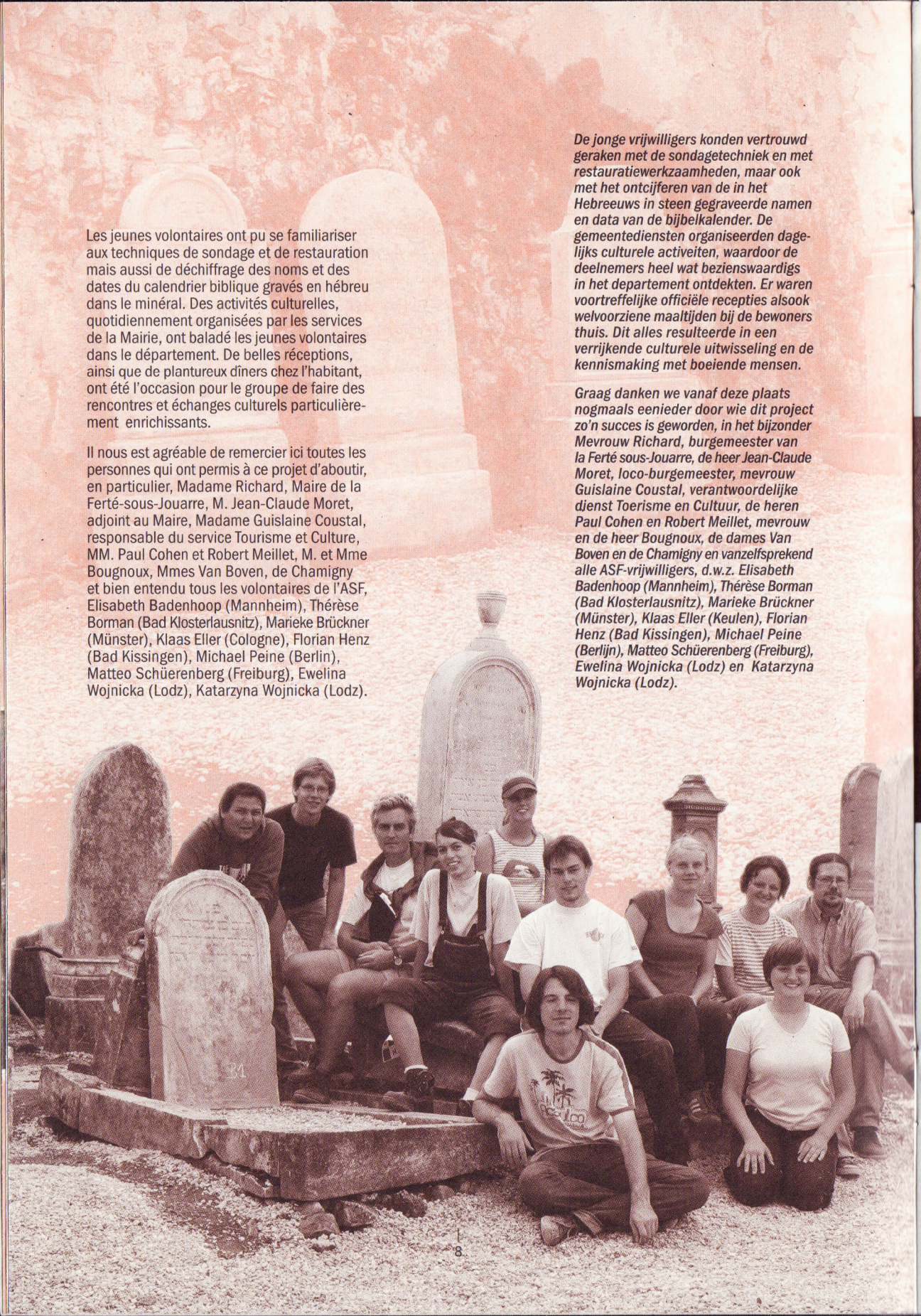
Omdat er geen plaats meer was voor nieuwe graven, werd de begraafplaats in 1896 gesloten. Sindsdien heeft ze sterk geleden; tal van grafstenen werden niet teruggevonden. Echter, de site ziet er na de werkzaamheden van de groep weer erg verzorgd uit. Er werd een inventaris opgesteld van de aanwezige grafstenen en de opschriften, wat aanvullende informatie oplevert voor de geschiedenis van de joodse gemeenschap in la Ferté sous-Jouarre. Deze geschiedenis is trouwens opgetekend in een zeer fraai boek van de heer Paul Cohen, oud-lid van de joodse gemeente van la Ferté en samen met de heer Robert Meillet peetvader van het project. Op de website van het Joods Museum van België kunt u onder de rubriek "Externe Taken" het werk bestuderen dat op deze begraafplaats werd gerealiseerd.

Les jeunes volontaires ont pu se familiariser aux techniques de sondage et de restauration mais aussi de déchiffrage des noms et des dates du calendrier biblique gravés en hébreu dans le minéral. Des activités culturelles, quotidiennement organisées par les services de la Mairie, ont baladé les jeunes volontaires dans le département. De belles réceptions, ainsi que de plantureux dîners chez l'habitant, ont été l'occasion pour le groupe de faire des rencontres et échanges culturels particulièrement enrichissants.

Il nous est agréable de remercier ici toutes les personnes qui ont permis à ce projet d'aboutir, en particulier, Madame Richard, Maire de la Ferté-sous-Jouarre, M. Jean-Claude Moret, adjoint au Maire, Madame Guislaine Coustal, responsable du service Tourisme et Culture, MM. Paul Cohen et Robert Meillet, M. et Mme Bougnoux, Mmes Van Boven, de Chamigny et bien entendu tous les volontaires de l'ASF, Elisabeth Badenhoop (Mannheim), Thérèse Borman (Bad Klosterlausnitz), Marieke Brückner (Münster), Klaas Eller (Cologne), Florian Henz (Bad Kissingen), Michael Peine (Berlin), Matteo Schüerenberg (Freiburg), Ewelina Wojnicka (Lodz), Katarzyna Wojnicka (Lodz).

De jonge vrijwilligers konden vertrouwd geraken met de sondagetechniek en met restauratiewerkzaamheden, maar ook met het ontcijferen van de in het Hebreeuws in steen gegraveerde namen en data van de bijbelkalender. De gemeentediensten organiseerden dagelijks culturele activeiten, waardoor de deelnemers heel wat bezienswaardigs in het departement ontdekten. Er waren voortreffelijke officiële recepties alsook welvoorziene maaltijden bij de bewoners thuis. Dit alles resulteerde in een verrijkende culturele uitwisseling en de kennismaking met boeiende mensen.

Graag danken we vanaf deze plaats nogmaals eenieder door wie dit project zo'n succes is geworden, in het bijzonder Mevrouw Richard, burgemeester van la Ferté sous-Jouarre, de heer Jean-Claude Moret, loco-burgemeester, mevrouw Guislaine Coustal, verantwoordelijke dienst Toerisme en Cultuur, de heren Paul Cohen en Robert Meillet, mevrouw en de heer Bougnoux, de dames Van Boven en de Chamigny en vanzelfsprekend alle ASF-vrijwilligers, d.w.z. Elisabeth Badenhoop (Mannheim), Thérèse Borman (Bad Klosterlausnitz), Marieke Brückner (Münster), Klaas Eller (Keulen), Florian Henz (Bad Kissingen), Michael Peine (Berlijn), Matteo Schüerenberg (Freiburg), Ewelina Wojnicka (Lodz) en Katarzyna Wojnicka (Lodz).

DERNIÈRES ACQUISITIONS

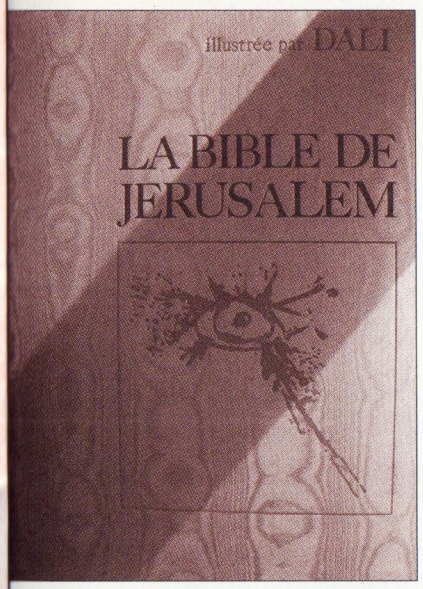
PARCE QUE LA VOCATION PREMIÈRE D'UN MUSÉE EST DE COLLECTIONNER, CONSERVER ET PRÉSENTER DES OBJETS ET DOCUMENTS AU PUBLIC, NOUS VOUS PROPOSONS DE DÉCOUVRIR QUELQUES-UNES DE NOS DERNIÈRES ACQUISITIONS.

HET IS DE HOOFDOPDRACHT VAN EEN MUSEUM, VOORWERPEN EN DOCUMENTEN TE VERZAMELEN, TE BEWAREN EN DEZE AAN HET PUBLIEK TE TONEN. HIERONDER EEN OVERZICHT VAN EEN AANTAL RECENTE AANWINSTEN EN SCHENKINGEN.

RECENTE AANWINSTEN

BIBLE / *BIJBEL*

Bible de Jérusalem illustrée par Dali, Editions du Cerf, Paris, 1972 -27,5 x 20,5 cm. Don de M. Aristide Steinhart

Bijbel van Jeruzalem geïllustreerd door Dali, Editions du Cerf, Parijs, 1972
27,5 x 20,5 cm.
Schenking van dhr. Aristide Steinhart

Salvador Felipe Jacinto Dali est né en 1904 à Figueras, située dans le nord de l'Espagne. En avril 1926, Dali fait son premier voyage à Bruxelles et à Paris, où il rendit visite à Picasso. Il rend aussi visite à Freud à Londres en 1938, ce qui donnera lieu à des portraits du célèbre médecin-psychiatre. Touche à tout de génie, Dali qui travaille la sculpture, la photographie, l'orfèvrerie, deviendra le principal représentant de la peinture surréaliste avant d'en être exclu par ses pairs, jugé trop mercantile.

Salvador Felipe Jacinto Dali werd in 1904 geboren in het Noordspaanse Figueras. In april 1926 ging Dali voor de eerste keer naar Brussel en Parijs, waar hij een bezoek bracht aan Picasso. Hij bracht in 1938 ook een bezoek aan Freud in Londen, wat leidde tot portretten van de beroemde psychiater. Dali was een geniale duizendpoot en hield zich onder meer bezig met beeldhouwen, fotograferen en edelsmeedkunst. Hij werd de voornaamste exponent van de surrealistische schilderkunst, maar werd uiteindelijk als zijnde te mercantiel door zijn kunstbroeders afgewezen.

LIVRE / *BOEK*

Sebastian Munster (Ingelheim, 1489- Bâle, 1552) est un hébraïsant et cosmographe allemand qui adhéra à la Réforme et enseigna l'hébreu et les mathématiques à l'université de Bâle. Le première édition de sa *Biblia Hebraica* date de 1534. Il est aussi l'auteur d'une grammaire et d'un dictionnaire araméens.

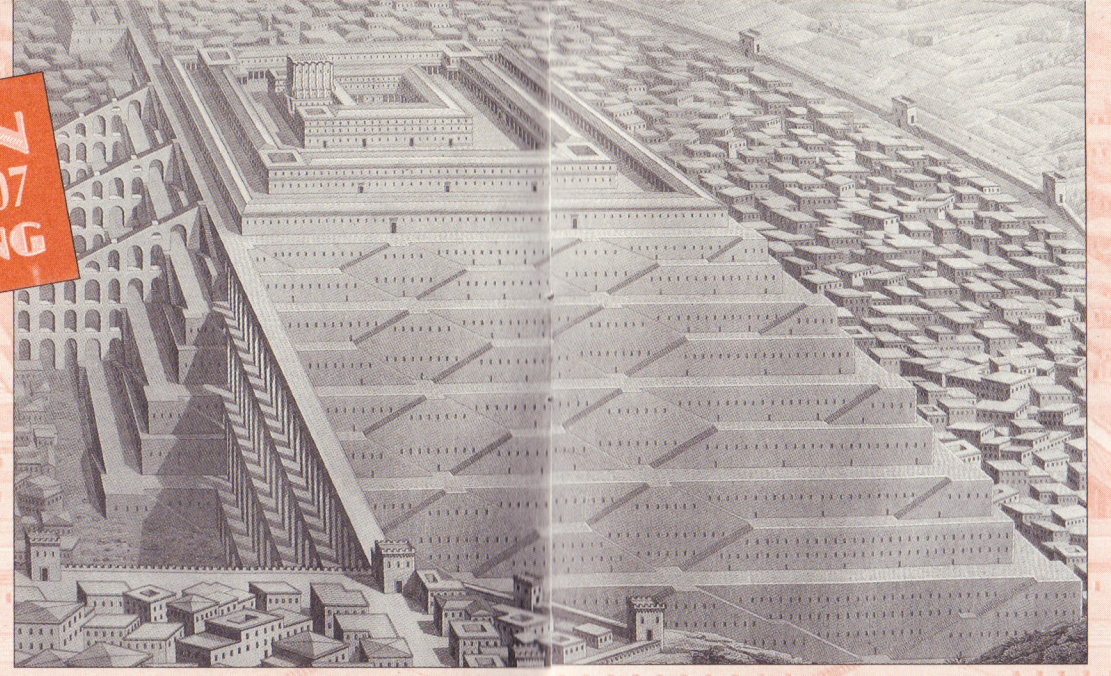
Sebastian Munster (Ingelheim, 1489-Bazel, 1552) was een Duits hebraïcus en kosmograaf, die tot het protestantisme overging en Hebreeuws en mathematica doceerde aan de universiteit van Bazel. De eerste uitgave van zijn Biblia Hebraïca *dateert uit 1534. Munster schreef ook een Aramees grammaticaboek en een Aramees woordenboek.*

Bible hébraïque imprimée à Bâle en 1546, traduite par Sebastian Munster Couverture en maroquin beige 35 x 22 x 9 cm.

Hebreeuwse bijbel, gedrukt in Bazel in 1546, vertaald door Sebastian Munster, Omslag in beige leer 35 x 22 x 9 cm.

EXPOSITION
18.10.2006 - 22.03.2007
TENTOONSTELLING

ÉVÉNEMENT

TRAJECTOIRES ET ESPACES JUIFS

LA SCHOULE DE MOLENBEEK.
FACETTES D'UN JUDAÏSME CONTEMPORAIN.

C'est le 18 octobre prochain que le Musée présentera au public sa nouvelle exposition.

Grâce à l'intervention du Dr. Kilimnik, de ses enfants Joëlle et Daniel et de quelques membres de la *schoule*, le mobilier et tous les objets cultuels de cet oratoire, utilisés durant près de soixante ans, ont rejoint depuis 2004 les collections du Musée Juif de Belgique.

Aujourd'hui reconstitué au deuxième étage de l'exposition, ce petit oratoire de facture modeste et intime est l'occasion de présenter au public les grands thèmes du judaïsme au sein d'un parcours muséal didactique et pédagogique particulièrement soigné par l'artiste Christian Israel. Ce dernier a conçu une scénographie attractive et colorée au sein de laquelle les informations, présentées selon trois niveaux de lecture, tout au long du parcours, seront rehaussées de cartels et vignettes en couleurs, de grande taille, facilitant grandement la lecture et la compréhension des choses.

Philippe Pierret, commissaire de l'exposition et Olivier Hottois, commissaire –adjoint, sont partis d'un constat simple, les remarques faites dans le livre d'or à l'attention de nos visiteurs. En effet, celui-ci reflète clairement que le judaïsme, considéré sous l'angle religieux ou culturel, continue d'être un sujet méconnu en Belgique. Cette exposition ambitionne donc de faire connaître la diversité et la complexité du judaïsme en prenant comme support narratif un lieu de prière particulier, édifié en 1946, en pleine période de la Reconstruction. Des stations interactives destinées aux enfants ont été élaborées par le service éducatif sous la direction de Zahavah Seewald.

EVENEMENT

JOODSE LEVENSROUTES EN ANKERPLAATSEN

DE SJOEL VAN MOLENBEEK.
FACETTEN VAN EEN HEDENDAAGS JODENDOM.

Op 18 oktober eerstkomend presenteert het Museum zijn nieuwe tentoonstelling aan het publiek.

Dankzij de bemiddeling van Dr. Kilimnik, van diens kinderen Joëlle en Daniël, alsook van enkele leden van de sjoel, werden in 2004 de collecties van het Joods Museum van België aangevuld met het meubilair en alle voorwerpen voor de eredienst die bijna zestig jaar in dit gebedshuis in gebruik waren.

Op de tweede verdieping van de tentoonstelling is dit kleine, bescheiden en intieme gebedshuis thans heropgebouwd. Vanuit dit hart van de tentoonstelling presenteert het JMB het publiek de belangrijke thema's van het jodendom. Dit gebeurt met behulp van een weldoordacht didactisch en pedagogisch parcours, vormgegeven door de kunstenaar Christian Israel. Deze ontwierp een aantrekkelijke en kleurrijke scenografie, die in een soort drieluik een schat aan informatie biedt over tal van onderwerpen. De presentatie van het geheel is zeer afwisselend en gevat in een verrassende vormgeving, met de teksten in grote letters, in verschillende kleuren en met een verrassende vormgeving.

Uitgangspunt voor tentoonstellingscommissaris Philippe Pierret en adjunct-commissaris Olivier Hottois was, hetgeen bezoekers van het JMB in het gastenboek van het museum hadden geschreven. Hieruit kwam duidelijk naar voren dat het jodendom, zowel vanuit religieuze als culturele invalshoek, in België nog steeds een te weinig bekend onderwerp blijft. Met deze tentoonstelling wordt ernaar gestreefd, een ruimer publiek vertrouwder te maken met de diversiteit en complexiteit van het jodendom. Als vertrekpunt hiervoor werd een bijzonder gebedshuis gekozen, opgericht in 1946, toen de Wederopbouw van België reeds op gang was gekomen. Voor de jeugd werden interactieve pleisterplaatsen uitgewerkt door de educatieve dienst onder leiding van Zahava Seewald.

EXPOSITION
18.10.2006 - 22.03.2007
TENTOONSTELLING

Au sein du parcours muséal, les objets majeurs qui composent la *schoule* sont traités et perçus comme autant de prétextes à expliquer et soutenir le propos. Ainsi, la corne de bélier, *shofar*, le chandelier ou le livre ancien, présents dans la *schoule* renvoient-ils à d'autres shofars, d'autres chandeliers et d'autres livres anciens de nos collections.

Par un jeu récurrent de va et vient entre une vision générale et une perception particulière, la scénographie est pressentie comme une découverte et un apprentissage progressifs des concepts de base du judaïsme.

Parmi les thèmes qui seront évoqués sous forme de modules, citons les trajectoires de quelques membres de la *schoule*, depuis leurs lieux de provenance (Ukraine, Hongrie, Lettonie, Tchécoslovaquie, Allemagne...) jusqu'à l'installation à Bruxelles, leurs récits de vie. On trouvera aussi une évocation de l'histoire des Juifs à Molenbeek, d'hier et d'aujourd'hui, assortie de quelques portraits Molenbeekois.

Le public découvrira différents espaces du judaïsme, depuis le Temple de Jérusalem jusqu'à la *schoule* de Molenbeek, en passant par bien d'autres lieux de cultes et de rencontres. Il sera aussi question de la présentation du culte, des objets utilisés dans le judaïsme, des symboles, des langues ainsi que des principaux rites de passage (naissance, circoncision, bar/bat mitsvah, mariage, décès).

In het hart van het museumparcours komen de voornaamste voorwerpen van de sjoel aan bod en zij spelen een specifieke rol als aanzet voor de uitleg en uitwerking van de aan bod komende onderwerpen. Voorbeelden: de uit de sjoel afkomstige ramshoorn of sjofar, de kandelaar en een oud boek verwijzen naar andere sjofars, kandelaars en oude boeken in de collectie van het JMB. Via een herhaalde heen-en-weer gaande beweging tussen algemene visie en specifieke perceptie wordt de scenografie ervaren als een ontdekkingstocht, waarbij het publiek stap voor stap kennis neemt van de basisbegrippen van het jodendom.

In de vorm van modules komen onder andere de volgende thema's aan bod: levensroute en levensverhaal van enkele leden van de sjoel, vanaf hun land van herkomst (Oekraïne, Hongarije, Letland, Tsjecho-Slowakije, Duitsland, e.a.) tot hun vestiging in Brussel. De tentoonstelling evoceert ook de geschiedenis van de joden vroeger en nu in Molenbeek., geïllustreerd door enkele menselijke portretten.

Het publiek kan ontdekken welke ruimten gebruikt werden voor eredienst en gebed in het jodendom, vanaf de Tempel van Jeruzalem tot de sjoel in Molenbeek. De bezoekers kunnen en passant ook ontdekken, welke gebouwen er zoal bestonden en bestaan voor de eredienst en voor onderling contact. Voorts komen aan bod de eredienst, de binnen het jodendom gebruikte voorwerpen, de symbolen, de talen, evenals de voornaamste overgangsrituelen (geboorte, be-snijdenis, bar/bat mitswa, huwelijk en overlijden).

